

„Soča“ izhaja vsak petek in velja pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Glasiloslovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“, in na starem trgu. — V Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici v Mailing-ovi tiskarni, naročnina pa oskrbništvu „Soče“ Via del Giardino v Zoratti-jevi hiši II. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Iz Dunaja (Izv. dopis 30 junija).

Politična in narodna nesterpljivost, ki je uže skozi desetletja našo državo za svoje bojišče narejala, skuša tudi sedaj svoja stara tla obdržati in se bojuje s svojimi starimi nakanami in sumljeji. Nasprotno močno na dan stopajoči želji po miru in zloznosti, po spravi med Nemci in Slovani, in nasproti želji, da bi se združili vsi državnemu blagru važni faktori k skupnem ustavnem in parlamentarnem delovanju, uterjuje stara prenapetost svojo stransko nasprotje. Ta prikazen, neovergljiva doslednost prejšnjega stanja ni niti osupljiva niti nevarna. Mi jo tožimo, pa jo ne zapopademo in se je ne ustrašimo. Oni, ki so navajeni uže več časa sem le združbe in hujkanje pridigovati se ne morejo čez noč zato odločiti, da bi za mir in sporazumljenje vstopili. Teško jim je, mesto meča, oljkino vejico miru v roke vzeti in se še vedno zaganjajo v trotovo gnjezdo, dasiravno sta vlada in narod zato, da bi med strankami in med raznimi narodi države primirje nastopilo, iz katerega se bo končno rodil veljaven in trajen mir. Oni zabijo, da je ljudstvo vseh narodnosti uže do vrha sito sedanjega političnega in narodnega razpora, in da odkritosečno hrepeni po mirnem, praktičnem delovanju, oni so podobni vojskovodji barke, ki izdaja vojaško proklamacijo v mirnem času na najbolj miroljubne ljudi.

Tudi dr. Herbst, ki se v ponarejenih političnih razmerah zavé, kakor malokdo, se je potegoval v zboru nemških Pemcev v Pragi zato, da bi bil članek, v katerem bi se volilni proglaš objavil zastran potrebne sprave z Čehi, bolj jedrovito in razločno sestavljen in dr. Herbst je ta svoj predlog s tem podpiral, da je rekel, Nemci na Češkem mislijo „če bi oni in Čehi v zloznosti živeli, bi boljše šlo.“ Tako poročajo ustavoverni listi, ki zamorejo biti dobro poučeni v onem, kar se godi v krogu nemško-českkih vodjev. Nam je pa v zadostilo, da vidimo željo nemško-českoga naroda po miru in njega določeno protest nasproti temu, da bi se še nadaljevali politični in narodni prepiri, do zdaj vsem na škodo. Ta želja nam je določno in jasno dokazana iz ust skušenega in vzvišeno mesto v našem javnem življenju zastopajočega moža, kakor je dr. Herbst. Nemški Pemci se hočejo s tistimi porazumeti, ki so bili do sedaj, akoravno ž njimi pod eno streho bivajoči veselje in žalost deleči in tako rekoč na ena in ista tla navezani, vendar le za njihove politične in narodne antipode poscali in prišli so do spoznanja, da bo potem bolje šlo, če bodo Nemci in Čehi

skupno delovali, mesto eden drugemu nasprotovati. V tem je zapopadena nova politična verska spoznava nemško-českoga prebivalstva, različna ne le od politične verske spoznave, ki je bila dozdaj kot taka v imenu nemških Pemcev proglašena, ampak taisti ravno nasprotna, pravi manifest miru in nasprotji vednega prepira, ki je vsaki čas vstajal na Češkem med Nemci in Čehi.

Mi ne vemo, koliko bi zbor onih v Pragi združenih nemško-českkih voditeljev opominovanja dr. Herbst potreboval, da bi sporazumljeni in spravi v svojem volilnem oklicu obljubo uverstil, ki se jima spodobila zaradi nemško-českoga prebivalstva. Pa mi z zadovoljnostjo uvidimo, da ta volilni oklic, povdarja potrebo mirnega skupnega delovanja med Nemci in Čehi. Naj se ne pozabi, da so nemški Pemci in njih voditelji bili, ki so dozdaj kot prvi in pred vsemi družimi delavni bili v onih nevsječnih in nespravljivih političnih bojih, ki so bili še v zadnjih dveh desetletjih v nepretergani versti in da je tedaj dvakrat več vredno in dvakrat bolj tehtno, če se ravno od te strani krepko poudarja potreba sprave in približevanja med Nemci in Čehi.

Ako nemški Pemci razorožujejo, ki so najbolj kljubovali in za katerih volja je največ nemira bilo, če Čehi stopijo v državni zbor, če se na Češkem in Moravskem tudi veliko posestvo, do večeraj se z vsemi umetnijami napačne politike v dva sovražna tabora razcepjeno, ta dva oba sta tako rekoč po svojem lastnem mesu rila in državo ene njenih najdražjih podpor obropala s tem, da sta politično važnost cele kurije velikega posestva pod nič spravila, če bi vsi ti elementi, ki so bili provzročitelji in vzdrževalci bivše nesloge in razpirtje, lojalno pripravljeni bili pomiriti se, če so pripravljene za občno domorodno delavnost si roke podati, potem se nam res ni treba tega bati, če posamezni zagriženci po strankah in po natisih še vedno starega bojnega konja jahajo, še vedno se stari frazami na boj kličejo, za kojega ni več borivca. Ti „don Quixottes“, ki se za viteze ustave, svobode in liberalizma razglasujejo, katerim nihče ne preti, ki hočejo danes kaj zagovarjati, v čemur se govorjenje ni, ker so ljudstvu vsa druga vprašanja na sercu ležeja in njemu zanimiva, naj tedaj nikogar ne vznemirjajo; ta so moderna pogajanja viteza La Mancha s svojim kljubovavnim pogumom proti mlinom na sopo njegove prenapete domišljije. Oni so zadnji vitezi tiste politične in narodne nesterpljivosti, katero bode po svobodnih volitvah sestavljeni državni zbor za vedno po-

kopal s pomočjo vlade, ki nima nobenih stranskih namenov, ampak le želi vstreči občnemu cilju vseh narodov. Zastoj si prizadevajo ljudstvo podšuntati in mu stare strasti zopet vzbuditi. Časi so drugi nastali. Serčna želja po miru, po složnem praktičnem delovanju vzbuja se pri vseh stanovih ljudstva. Zadnji je uže sito in naveličano preprirov in razporov zaradi narodnosti, ki se uže leta in leta uganjajo in kojega žalosten nasledek nas vse le preveč teži, ga le preveč čutimo. Kričaji in ščuvavci pa, ki hočejo svojo staro roko delstvo še dandanes nadaljevati, naj bi se le dobro varovali, kajti občna in očitna nejevolja bi jih zamogla še kaznovati in jih za vselej izbrisati iz verste onih, ki smejo pri razpravi političnih vprašanj svoj glas povzdigniti.

Dopisi.

Iz Trsta, 10. junija (Izv. dop.) —

Zmagali smo sijajno z našim Nabergojem, dobil je 1572 glasov in njegov nasprotnik Mauroner samo 312; volilo je čez 2000 volilcev, a nekateri glasi so bili zaverženi od komisije, na nekaterih pa so Irredentari zapisali vsakovrstne paškvile; tako na pr. je stalo na par glasovnicah: „Noi non vogliamo deputati a Vienna, ma vogliamo G. a Trieste; sopoet na drugih je stalo: „Noi manderemo i nostri deputati a Roma itd.“ Ker so take demonstracije jako po ceni in nij treba posebne korajže takim neodrešenim, bi bilo škoda muditi se s kakimi opazkami.

Naj Vam samo povem, da Slovenci imamo tudi v mestu prav dosti naših ljudi, in da tudi kateri italijani so glasovali za Nabergoja. — Sicer pa je bila volitev jako živahna, če se pomisli, da pri tolikih več nego 3000 volilcih ste prišli 2/3 na volišče.

Vse hvale vredni so naši vrli okoličani, ki so prišli od blizo in daleč v tako velikem številu in vsi, razun nekaterih kupljenih Križanov in kontoveljev, glasovali za našega Nabergoja. Take lepe discipline in tako redne agitacije nij bilo kmalo kje, kakor pri tej volitvi; pokazali so naši okoličani tudi ta pot, da so zanesljiva straža slovanstva na obalah sinje Adrije. Bog jih živi!

Mi Slovenci pa smo imeli tudi v mestnem drugem razredu mnogo naših glasov tako sicer, da je bila zmaga na tisti strani, na katero smo se vrgli mi.

LISTEK.

Zgodovinske črtice o Bovškem.

(Dalje.)

Politiških vestij o Bovškem za časa vlade akvilejskih patrijarhov in goriških grofov némamo veliko. Z visocimi gorami od družega sveta ločeno začelo je nekako samostojno življenje razvijati. To se vidi zlasti iz razmere nasproti Tolminskemu. Kar se tiče mejne obrambe spadalo je Bovško pod patrijarhovega glavarja v Tolminu. Bilo je torej v političnem in cerkvenem obziru navezano na Tolminsko. A prebivalstvo je bilo večinoma sovražno Tolmincem. To sovraštvo se je zlasti pokazalo l. 1381, ko so bili Tolminci napadli Tarviž in ga oplenili. Pa tudi Tarvižanci povernejo Tolmincem v enaki meri. Iz tega so nastali mnogi prepiri med Tarvižem in Čedadom, kot posestnikom Tolmina. Razsodbo izročijo goriškemu grofu, ki je imel dolžnost po patrijarhovini soditi. Kako je ta rozsodil, ne vemo. Bovčani so se bili nagnili pri teh prepirih na stran Tarvižanov in so tako razsrdili Tolmince. Še le na prigovarjanje čedajskega mesta sprijaznili so se zopet in sklenili zvezo med seboj, l. 1384.

Med tem pa se je bilo namnožilo prebivalstvo na Bovškem in nerodovitna tla ga neso mogla vsega

prerediti. Morali so toraj uvažati žito iz drugih dežel, zlasti iz Koroškega. Ali ker je bilo treba za tako uvaževanje visoko colnino plačevati, prosili so Bovčani deželne stanovne koroške, naj je oprostje colnina. To se je tudi zgodilo in leta 1467 so smeli 1153 vagonov žita brez colnine v svojo deželo pripeljati. Tako oprostenje se je gotovo ponavljalo večkrat.

V XIV. stoletju začel je oglejski patrijarhat slabeti in hirati. Da bi zagotovil papež to važno državo guelfovski stranki, pošiljal je tujece za patrijarhe, a ti so skerbili le bolj za svojo stranko in svoje sorodnike, hakor za deželne koristi. Patrijarška država ne bila nikoli zaokrožena, manjkalo jej je pravo središče in počasi so začeli patrijarhi zunaj dežele prebivati. Prepiri in sovraštva med domačimi plemenitaji so se vedno bolj množili, a patrijarh ne mogel tega zabraniti. Slaba in šibka vlada zadnjih patrijarhov, za katerih so se dostojanstva prodajala in sodniki podkupovali, zrahljala je popolnoma državne vezi, dokler se neso Benetke z lahka polastile razpadajoče države.

Že krog l. 1410 začeli so Benečani nenavadno hitro širiti svojo oblast po Frijulskem. V kratkem času polastili so se skoro vseh patrijarških posestev, tudi Vidma, Čedad, Tolmina in Bovca. Zato je napovedal cesar Sigismund vojsko beneški republiki in poslal konec leta 1411 izverstnega vojskovodjo Filipa pl. Ozora na Frijulsko. Ta je pridobil v kratkem ča-

su 72 gradov, terdnjav in mest, katere so bili poprej Benečani patrijarhu odvzeli. Vojska je potem še dolgo trajala in sedaj je zmagoval Sigismund, sedaj Benečani. Zadajič sklenejo l. 1413 petletni mir v Trstu. Obe stranki ste obdržali, kar ste ob istem času v oblasti imeli. Tako je ostalo Tolminsko in Bovško pod varstvom nemškega cesarstva in v rokah goriškega grofa. Patrijarh pa je izgubil krog l. 1420 vso svojo posvetno oblast. *)

Toda čeravno nam zgodovina le malo poroča v tej dobi o naši deželici, vendar ne smemo misliti, da je v miru živela. Nasprotno, morala je veliko terpeti pred turškimi vpadi. Turki so takrat strašili celo Evropo in posebno so terpele slovenske dežele pred njimi zaradi svoje važne lege. Veliko krutosti in surovosti morali so prestati naši pradedi in mnogo kervi je bilo prelite. Slovenci so se hrabro držali in Turka večkrat do dobrega potokli. Vendar je te ne ostrašilo, da bi ne bili prišli drugo leto zopet ropat in morit.

Tudi Goriškemu neso prizanesli Turki. Ko so po frijulski ravnini vse oplenili, obrnili so se potem za Sočo navzgor in derli po Kanalskem, Tolminskem in Bovškem čez Predel na Koroško. Tako se je godilo junija l. 1469 in tako po leti 1478. Tega leta so se podali 23. julija po malih praskah skozi Kanal,

*) Veroci, Storia della marca Trevigiana, XIX, 62; Documento n. 2110.—

Sploh smemo reči, da Slovani smo važen faktor v Trstu, če bi se ta naša moč dobro organizovala, imponirali bi lahko še dosti bolj Italijanom, Nemcem in vladi. — To naj bi dobro premislili naši rodoljubje naša inteligencija v Trstu, ki le prerada drži križem roke.

Tudi v Istri bi bili lahko ta pot zmagali s Klodičem, kakor smo sijajno zmagali z Vitežičem, a reči moramo, da v Istri se hrvatska inteligencija, posebno pa duhovni, premalo brigajo za narod in tudi, preveliki oportunci so.

V Istri treba torej še mnogo dela posebno tam, kder prebivajo Hrvatje, Slovenci so uže bolj prebujeni to je kazala volitev sama, ker v Kopru so skoro sami Slovenci dosegli večino za Klodiča. — Kar pa ni bilo ta pot, zgoditi se mora pri prihodnji volitvi. — Naloga Edinosti je, da reši tužno Istro jarma italijanskih begov in to se bode doseglo — samo da so rodoljubje v Trstu in Istri le količkaj delalni.

Iz Ljubljane, dne 30. junija (Izid volitev za mesta i terge.) „Sloga vse doseže!“ Se združeno silo so premagovali naši pradedje z vilami i sekirami svojega sovraga Turka i odpodili ga iz svojih i naših dolin i raz hribov i gora slovenskih so ga pozdravljali s težkim kamenjem i marsikateri divjak je se žalostnim srcem i kervavečo globoko rano na glavi ili herbtu moral priznati, da udarec nij bil brez svojega cilja i ranjenec se je pogladil i potipal rano i vsklikol: „ta ni bila sladka!“ Dedenes nij nam več potreba ni lopat ni krampov, da bi odganjali svojega protivnika, kateri nam tepta naša rodovitna polja i nam hoče vničiti tudi jezik; dedenes so sekire, vile, lopate i grablje, s katerimi se bijemo zoper sovražnika svojega, naši poslanci! S temi se borimo v deželnem, s temi v deržavnem zboru! Kakor kmet pred odhodom na delo gre pod lopo i si izbere najboljšo najpripravnejšo orodje, s katerim se bode trudil z uspehom v potu svojega obraza, da bi mu delo doneslo v zgodnej ili poznej jeseni obilen zaželen i težko zaslužen sad i pridelek, z enacim namenom šli so naši kmetski volilci dne 24. t. m. na volišče, da so si izbrali izmed dobrega i slabega orodja najboljšo, najkristnejšo. Da so bili gg. Karl Klun, Adolf Obreza, Pfifer, i grof Hohenwart deloma jednoglasno, deloma skoro jednoglasno izvoljeni, to vam je uže znano iz zadnje števe „Soče“, zatorej dovolite mi, da omenim nekoliko današnje sijajne volitve i zmage v kranjskih mestih i tergih, da se bode te prepričali, da mi na Kranjskem nij mam o sloge samo na popirji, temveč v dejanji. Velikanski boj se je bil denes v mestnej svetnici (rotovži) za narod: od zgodnega jutra do poznega popoldne bili so prostori natlačeni z volilci, kojih obrazov nij bilo do sedaj še nikedar videti ob enacej priliki na tem mestu, vse je terlo, vsak silil je naprej, da bi kolikor mogoče poprej oddal svoj glas za g. dvornega tajnika Josefa Schneida, Ritter von Treuenfeld, boj se da bi ne zamudil, goloroki komaj od dela so prisopiheli, se zavihanimi rokavi i s pregazo (zastorom) pred seboj čakali so po mnogi ur, da so prišli na versto, nijeden se nij naveličal čakati, vsak volilec mislil si je: denes je dan Slave, praznik, toraj praznujmo ga! Uradnik i meščan, professor i učitelj vse je bilo v brezštevilnem broji došlo, vsak se je bal, da bi bila morebiti volitev zavisna

Kobarid in Bovec na Koroško. Med potijo so ropali in morili, kar jim je pred oči prišlo. *)

Da bi se mogli uspešneje braniti turških napadov začeli so Benečani že leta 1472 Gradišče uterjevati in so tudi doveršili svoje delo kljub nasprotovanju goriškega grofa, na katerega svetu je stal kraj. Ravno tako so po sedli tudi Bovec z nekaterimi drugimi kraji ob gorenji Soči, da bi je uterdili zoper Turke. Na zgovarjanje goriškega poslanca Jarneja Cronschala neso nič odgovorili v Benetkah in ravno tako brezuspešno potegoval se je tudi cesar Friderik III. za goriškega grofa. Iz tega spoznamo, kako onemogla je že bila tudi vlada grofa Leonharda in kako malo so se bali mogočni Benečani tudi nemškega cesarja. Oni so si pač mislili, po smerti goriškega grofa pripade takó vsa dežela nam in torej gospodarimo lahko že sedaj svobodno po njej.

Benečani so bili res sezidali malo terdnjavo na desnem bregu Koritnice v bovški soteski ali Kluži (Flitscher Klaus), ondi kjer je dolina najbolj stisnjena in že od nature za terdnjavo ustvarjena. Stala je na omotčevim robu, ravno nad koritom, v katerega globočini teče Koritnica. Nemci so dali tej terdnjavi ime Dalberg (Thalberg, Thalburg). Bila je iz početka lesena, kakor pričuje Marino Samudo**) L. 1613 pa jo je dal njeni poveljnik in bovški glavar Filip Gera popraviti in iz kamnja pozidati.

Spomin na Turke se je globoko utisnil našemu ljudstvu. Ohranilo je jako veliko pripovedij o njih. Najbolj znana je tista, kako so bili pri bovškem gradu poginili. Čez Koritnico je deržal lesen most, edra pot v terdnjavo. Ko se Turki približajo odkrijejo lju-

ravno od njegovega glasu, zato so prišli vsi, z malimi izjemami. „Zmaga je naša“ upili smo pred leti v Gorici po dobrem izidu, ko smo se sešli članovi tajnega društva „Narodne Zveze“ i na ta vspeh šli k Jozeljnu „pod murvo“ i tam debatirali, kedo je veči Slovenec, ti ili on; pa — molčimo sedaj o tem! Isto tako zbrali smo se nocoj v čitalničnem vertu v ogromnem številu, da bi slavili slavno zmago čez „črnege kandidata“ Dežmana, ko smo izvedeli, da je naš kandidat Schneid izvoljen z veliko večino glasov, za sto i osem razlike! Svečanost je poveličal tudi dober uspeh zvanje volitve, da stz naša gg. Dr. Poklukar i grof Margheri tudi z mnogo večino postala poslanc. Napitnica za napitnico se je verstila, gg. Dr. Zarnik, Dr. Vošnjak, Klun, Dr. Bleiweis, Regali, vsak si je izrazil misel po svojem, napil eden Kalini, drugi Bleiweisu, tretji Schneidu, četvrti Regali-ju, kateremu mora narodna stranka biti hvaležna za mnogostranski trud v tej zadevi. Smeha nij manjkalo, vzlasti ko so zažgali „grablje“, pomen politične smerti Dežmanove. Ker ravno o grabljah govorim: denes zjutraj mej volitvo prineslo je malo okolo dvanajst let staro dekle prav v ta namen narejene grablje na magistrat, s priporočkom, naj je gotovo izroče g. Dežmanu! Ha! Ha!

Iz Ljubljane, dne 8. julija. (Izv. dop.) Da se kranjski Slovenci probujajo, kaže nam marsiktera pričina, n. pr. poslednje volitve v deržavni zbor i mej družimi naj omenjam tudi neutrudnega delovanja nekaterih čitalnic v okolici ljubljanskej i deloma tudi drugod. Iz St. Vida nad Ljubljano čuje se, da se pripravljajo za slavnost blagoslovenja čitalnične zastave. A kar se pripravja, nij končano.

V nedeljo dne 6. julija bila je vsled razposlanih vabil napovedana ljudska veselica v čitalnici v spodnji Šiški: slavje blagoslovenja čitalnične zastave v vertnih prostorih pri „Guziju.“ — Napotilo se je bilo ogromno množestvo naroda iz Ljubljane proti Šiški udeležiti se redke slavnosti, ali — ta nesrečni Jupiter pluvius, kateri mora biti Slovencem bolj sovražen kakor „črni kandidat“, kateri bi rad potopil vse Slovence, kedar so v večem kraji zbrani, da bi naposled družega ne ostalo, nego samo dva človeka: nemška Pyrrha i nemški Deukalion, katera bi lučala nemško kamnje na vznje čez nemški rameni i iz tega kamenja postali bi sami nemški modrooki velikani i nemške modrice i njim na čelu postavil bi se nemški Hellen, Tuisko, prvi oča vseh nemških očetov, i da bi se ni v zgodovini ni v zemlje — pisji ne čitalo več v slovenskem gibanji — dež je mnogo, mnogo pokvaril, ta Nebodigatreba, kedar ga nij treba!

A vsem prepouam ukljub prišla je lepa versta samega zbranega občinstva, dičnih slovenskih mladencek venec i šopek naših junakov — (sterpljivi bodo videli nebeško veselje). iskajoče oko zagledalo je tudi precejšnje število odličnih ljubljancanov, izmej katerih naj omenjam gosp. Cimpermana, slovenskega pesnika, kateri se je pripeljal na svojem trikolosnem vozičku — prvič v svojem življenji udeležiti se slovenske veselice, akoravno uže v 33. letu, a mislim, da mu nij žal, da se je v tako slabem vremeni potrudil do tija, jer prilika mu je bila dana slišati svojo hvalevredno pesen, katero vam tukaj priložim, da jo natisnete v cenjenem listu „Soči“; pesni bila je po-

dje most na sredi, postavijo luči po gradu, potem zbeže. O mraku prihrumé divjaki do grada in ker vidijo luč v njem, krenejo naravnost proti mostu. Ali eden za drugim popada v strašno globočino. Še le ko se konji približajo zavohajo nevarnost in nočejo dalje. Koritnica se je bila pré zavezila radi toliko ubitih Turkov in še v poznejih časih je metala orožje na dan. **) Ljudstvo spouje ta dogodek s francoskim obleganjem bovškega grada l. 1797.—

V srednjem veku je bila začela predélska cesta močno propadati. Staroslavna Akvileja zgubila je bila svojo važnost in nehala biti kupčijsko središče ob jadranskem morji. Mesto nje povzdignile so se Benetke. Tem je bila predélska cesta bolj odročna in začeli so podpirati novo ob Taljamentu in Bei (Fella) čez Pontebo. In zares, posrečilo se jim je v kratkem času obrniti kupčijo na to stran. Toda ta cesta je bila bolj težavna in neravna, kot predélska. Dolina ob Bei je zelo ozka in stisnjena ter obstoji iz same prodnate struge. Na obeh straneh so puste skale, kjer né toliko persti, da bi moglo kaj rasti. Bela je zelo deroča in se vije nad 30 kilometrov daleč med dvema stenama. Le z veliko težavo mogla se je ob njej cesta izdelati.

Zato bi ne bila mogla pontebska cesta konkurirati s predélsko, ako bi ne bili poslednje roparji spravili v slabo ime. Gradovi, ki so bili nekdar sezidani v varstvo pod boneške ceste (stratta del Pulfaro), kakor Villalta, Uruspergo (oba lastnina gospodov Villalta) Zuccola (lastnina gospodov Caporiaco), Gronumbergo in Antro (Landri), postali so zdaj najhujša roparska gnezda, kamor so se roparski vitezi zapirali in odvzeto blago skrivali. Posebno sloveči bili

polnoma kos gospica Adamičeva, pri kateri je bilo težko odločiti se, bi li občudoval njen čist, lepo ubrano zvoneč glas, ali vitko njeno rast, ali krasen angeljski obrazek! — Marsikaj bilo bi potrebno, da se požali. rodoljubje Šiškarjev, spretnost pevcev, kateri so se skazali mojstri v Jenkovem „Naprej“, v Nedvedovem mešanem zboru „Na goro“ (to je bilo pravo angeljsko zvonjenje ženskih glasov), v Ipavčevem „Domovini“, pri kateri si je zaslužil gosp. bariton P. občno pohvalo, v „Roži“ i „Večernej“; najbolj se je priljubilo Hajdrihovo „Jadransko morje“, ponavljati so je morali pevci.

Tretji del programa se nij veršil, kakor je bilo naznanjeno: skoro se solznimi očmi odhajale so naše serbopetne krasotice domov — bez da bi se bile nekoliko kratov zasukale se svojim dragim — o ti dež presneti, da bi več ne prišel v drugo, kedar se radujemo na prostem! — Po doveršeni „besedi“ verstile se so napitnice, umetni ognji v raznih barvah sevali so po čakajočih, „loterijo“ so tudi spravili pod koš, le — plesa nij bilo plesa!

Vzlasti po „Sokol“-ovem odhodu postalo je bilo nekoliko bolj mirno, neprenehljivega „živio“ ni bilo več!

S. D.

V spomin slovesnega blagoslovljenja zastave slovenske narodne čitalnice v Spodnji Šiški, dne 6. julija 1879.

Slovenu krepko se budi zavést,
Veselo kaže domoljubnost cvetje,
Razlega se v nebo iskreno petje
Vasi in trgov, staroslavni mest.
Sloveni smo! to čuvstvo ród prošnja
In z bratom brat v ljubezni se zedinja.
Sloveni smo, in kadar pogled svoj
Obračamo v minule davne čase,
Lehkó zavzdigamo brez straha glase,
Pokažemo veljakov pred soboj,
Kateri so krepósti, življenje vneti
Očini žrtvovali naši sveti.
Pradedov svojih vrlih zvest otrók
Gotovo vsakdo hče Slovenov biti,
Rojákinje, rojaci prečestiti!
Navzočnost vaša je o tem svedók.
Srcé utriplje srečno v prsih mojih,
Ko družbo gledam rodovincev svojih.
Moj duh se dviga, od radósti vžgan,
In vzkliknem: dobro dôšli, gostje mili!
Ki z nami boste druženi slavili
Tej okolini imenitni dan.
Res, imeniten dan, ker, oj veselje,
Izpolnijo se danes naše želje!
V minulem zbrani letu bili mi,
In, v prsih svojih rodoljubja plámen,
Polóžili čitalnici smo kámen
Za temelj, ki nam trdna zdaj stoji,
Razširja prosvetljénje v okolini,
Budí na delo v čast in prid očini.
A svojim da načelom sleduji čas
Ostanemo zvesti, in v srčni družbi
Značajni, vsegrad domovine službi
Udani, dôkler žije duša v nas:
Zató, rojaci! treba nam za stave,
Ki zbrane vodi nas po potu slave.
Pozdravljen o, ti znamenje svetó
Jedínosti, pravične zmage bojne,
Okolo tebe udom naše vojne

so v tem obziru gospodi Villalta, ki so med leti 1298 — 1305 tako strašno gospodarili, potujoče lovili in jim blago jemali, da se né nihče več upal po oni cesti iti in da so rabili raje cesto čez Pontebo. Še l. 1325 oropali so Villalta dunajskega kupca Concila, a morali so mu odvzeto žito nazaj dati. Zato je ukazal patrijah že l. 1310 grad Villalta razdžati.

Toda ropanje se je še vedno ponavljalo in prederznost je rastla vedno bolj. Cedajcem je bilo seveda veliko na tem ležeče, da bi podboneška cesta svojo veljavo ohranila. Zato so se potegnili za kamniškega kupca Hermana, katerega sta bila ropar Grampulinus in mesar Minus oplenila. In še več, Cedad je dal tema načelnikoma 30. oktobra 1321 celo patent, da smeta na vseh drugih cestah ropati, razen na oni, ki pelje skozi tolminsko dolino (iu strata canalis Tulmini), ter jima je obljubil pri tem svojo pomoč in svojo podporo! *)

Leta 1331 sklene nek Pietro iz Čedada pogodbo z Braniverom iz Tolmina, vsledi katere se je podal Braniver kot ogleduh v Beljak, da bi ondi opazoval, kam se bodo kupci obrnili in potem Petru oznanil, da je bode ta lahko oropal. Braniver se je zavezal s prisego in obljubil, da ne bo pogodbe nikomur ovdil. Peter je položil iz tega namena 20 soldov „di grossi“ (t. j. 50 goldinarjev) s hipoteke na vse svoje premoženje in ta znesek je pripadel Braniveru po srečno doveršeni nalogi. — In ta pogodba se je sklenila strogo po vseh tedanjih malenkostnih formalnostih pred pričami in pred notarjem!

*) Bianchi, Documenta historiae Foro-Julensis saeculo XIV., Archiv für Kunde oesterreichische Geschichte, Bd. XXXVI.

*) Parapat, Turški boji v XV. in XVI. stoletji, str. 63.
**) Description de la Patria del Friuli.

*) Flander, Novice l. 1862, list 35.—

Od radosti v solzah iskra okó:
 Saj ti odslé jo bodeš izpremljala,
 Ko bode za obstoj se bojevala,
 V veselih budi in otožnih dnéh,
 Zastava, nam ponos, in v bratski slogi,
 Okolo tebe zbrani, svoji vbogi
 Očini pomagajmo po močéh:
 Živót in kri, kedor ja rôdu v žrtev
 Posveti, v smrti ne ostane mrtev.
 Ne, mrtev ni, še v dóbi póznih lét
 Čestit spomin mu hranijo rojáci:
 Zatorej dušni bódimo junáci,
 In čúdom se nam čúdi pózni svét.
 A zdaj iz srčne vzkliknimo globine:
 Naprej zastava slave v čast očine!
 Jos. Cimperman.

Politični pregled.

Končane so volitve za novi državni zbor in Slovani smemo biti zadovoljni na splošno z izidom, ker gotovo je, da bo novi državni zbor imel večino federalizmu in slovanskim tirjatvam vdanih mož-poslancev. Razmerje med ustavoverci in federalisti bilo je blizo enako, in zadnji hip se je odločila osoda poslednjim v prid po srečnem izidu volitve v velikem posestvu na Moravskem, kder je popolnoma zmagala grof Belcredijeva federalistična stranka. Belcredi je odločen pošten federalist, toliko bolj je tedaj zanimiva njegova zmaga na Moravskem.

Današnji telegrami pripovedujejo, da bo sedanje ministerstvo podalo Nj. Veličanstvu svojo odstavko (demisijo), ktera bo gotovo sprejeta in pravični grof Taaffe bo pooblaščen, da sestavi novo ministerstvo, v katero bo morda tudi slavni slovenski poslanec grof Hohenwart vstopil. Se ve da brez boja ne bo v novem državnem zboru, ker uže silno jadikuje „Neue freie Presse“ in hujska na boj. Upajmo, da bode Taaffe znal možato in odločno postopati ter da se ne bo dal motiti po teh pseudo-liberalnih kričarjih alla „N. fr. Presse“ in drugi. Glavna stvar, da pridejo vrli Čehi v zbor, od njih vstopa odvisna je tudi naša osoda in brez njih pač zopet ne bo tudi za nas nič boljsega.

Na Koroškem so zmagali žalibog liberalci in sovražniki Slovencev. Škoda za velezasluženega prof. Einspillerja! Prav tako je v Dalmaciji propal narodni Klaić, kateri je v dosedanem državnem zboru bil naj odločniši zagovornik slovanskih pravic, da! bil je dika Slovanstva in proti takemu možu zamogel je prodreti vladni konceptist, kako —, si moremo misliti.

Na Kranjskem so tudi po mestih in trgih vrolo zmagali slovenski kandidati in v velikem posestvu sta izvoljena sicer 2 ustavoverca, kterih eden pa baron Žvegelj, sin kmečkih starišev na Gorenjskem bo storil, kar bo vlada hotela, torej tudi on se ne bo protivil temu, da se Slovanom da kar jim gre po božji in človeški pravici, toliko bolj, ker v srcu mu še vedno tlije zubelj narodne zavesti.

Danes se širi vest, da odide vojnička komisija pod vodstvom generala Samonig-a v Novibazar, da si ogleda in preišče tamošnji položaj za eventualni prihodnji vhod naše armade v ondotne pokrajine.

Na Nemškem so 3 liberalni ministri odstopili, med njimi znani Falk, ki je bil kriv preganjanja katolikov; na mesto njih so imenovani konservativni možje in tako bodo na Nemškem, upati je čeravno ni vse zanesljivo, kar zvit Bismark dela, zopet dospeli preganjani katoliki do miru.

Na Francoskem je republikanec Lamy jako ojstro govoril proti Ferry-u in proti sedanji sistemi na Francoskem.

Imenoval je sedanje ministre Jakobince, ki so v srcu absolutisti in svobodo z nogami teptajo in da bo iz te sisteme izrastlo le sabljarsko gospodstvo.

En dan v Furlaniji.

Iz Gorice voziš se vedno po lepi široki pa ravnih cesti, tija doli v bogato furlanijo. Raji pa potujem

po naših goratih ter romantičnih krajih, nego po onih skozi in skozi enoličnih, zelo dolgočasnih furlanskih cestah. Trgi in sploh vasice v Furlaniji so jako čedni, ljudstvo zelo delavno, ob polenti se živi, katero mu njihovi paše furlanski posestniki milostljivo puste, mej tem, ko je vino, in pšenica le zanj. Kormin je velik terg, kateri večinoma od slovenskih Bricov živi, govori se le furlanski a Slovence najdeš i tam. Od tukaj šli smo skoz razne vasice ob meji, mej njimi je zgodovinsko znamenita Verša, kjer so leta 1866 naši avstrijski vojaki Italijane pošteno našeskali in nazaj vrgli. Pravil mi je star mož, da je tedaj vse bežalo, kar je le moglo, ker so sploh Furlani zelo vdani avstrijskej monarhiji. Pa so v resnici pokazali ob priliki 25 letnice cesarjeve poroke, le sem ter tija vdobiš strastnega italijanisa s črnim podbratkom.

Ko je neki italjanski „capitano“ (stotnik) l. 1866 prašal cerkovnika: „ali je avstrijec ali lah?“ sior noaltris sin todesch!“ („mi smo nemci“) a hlače so se mu tresle, ko mu je ta potisnol par frankov, da ga je peljal na tamošnje cerkve stolp, od kjer si je ogledal lepo furlansko planjavo pa naše slovenske gore. In prav teh naših gorá so se bili tedaj Italijani hudo prestrašili in gotovo smemo upati, da jih ne bodo nikdar prekoračili, dokler biva tu slovenski korenjak.

Červinjan je jako živahen kupčijski kraj, kamor sleherni teden mali parnik žito iz Trsta vozi; hiše so jako okusne in ulice snažne pa široke. Tukaj smo dobili par poštenih Slovencev in prav dobro je bilo kosilo pri slovenski krémariči Katrici.

Naj zanimiveji za tujca je pa slavno znan Oglej ali Akvileja, in tudi mi smo si ogledali krasni dom pa stolp, ki je še edina priča od kervavih bojev divjih Hunov. Streha na stolpu je obrašena in na njej gnezdijo škorci; pa krasen pogled je iz stolpa tija doli po Italiji, mogočno se vzdigavajo verhunci naših gora, celo mesto Terst vidiš pri čistem zraku. Še znamiteji je muzej, kjer vidiš izkopane kamenite podobe razne posode iz ilovce, mramora, železa itd. vsake baže denara, orožja, celo leseno šivanko od tedajnih časov najdeš in še vedno izkopavajo starinske vrednosti iz patriharskih časov starega Ogleja. Blizu Ogleja je Ritterjevo posestvo Monastir in po uljudnosti g. Kometla ogledali smo si velike kravje ter konjsko hlev. Nad 120 krav raznega plemena smo vidili a zdelo se nam je vse preveč nobel ter neekonomično. Tukaj so tudi velike rižere pa krasno ravno polje.

Zdaj pa hajd po dolgi enolični cesti, obdani z bogatim poljem i trto v Gradiško.

Uže od daleč zagledaš lep grad univerzo kaznjencev in raznih hudodelcev obdan z visokim zidovjem ter skozi i skozi prekrižanimi okni, zraven tega pa dobro z vojaškimi stražami preskrbljen. Tamošnji gospod učitelj nam je več zanimivega od teh svojih učencev pripovedoval in žal nam je bilo, da smo prekasno došli ter nij nam bilo več mogoče v znamenito pa strahovito kaznilnico, kjer je več hudodelcev nego ima leto dnij. Mej njimi so tudi ovi slepa: i od „figura vdobi,“ gotovo še bralcem „Soče“ dobro znani. Pravil nam je gospod učitelj, da vsak obsojenec, ko ga tija pripeljejo, mora k spovedi i sv. obhajilu potem dobi „uniformo“ in če nij čez 30 let star sleherni dan v šolo. Z učenci pravi, da je jako zadovoljen ter ga radi imajo in še hujsi razbojnik postane miren in tih ko prestopi troje železnih vrat. Da se tem ljudem preslabo ne godi, je uže znana stvar, sicer ne bi se tako polnili zapor pri nas.

Poslovivši se pri prijaznem slovenskem ter narodnem učitelji kaznilnice odrinili smo sopot v Gorico zadovoljni z doživelim zanimivim dnevom.

P. n. gg. društveniki „Sloge.“ Ker se je večina odbornikov odpovedela, vabim vse p. n. gg. društvenike v izreden občen zbor, ki bo dne 24. juli-ja t. l. ob 1 1/2 popol. v prostorih Goriške Citalnice.

Na dnevnem redu bo:

Volitev predsednika in novega odbora.

V Gorici 8. juli-ja 1879

Slovensko polit. društvo „Sloga“

Podpredsednik

JOS. MAŠERA.

Domače stvari.

P. n. gospodom naročnikom „Soče.“ Vljudno vabimo vse one g. naročnike, ki niso letos še nič poslali na račun naročnice, da nam nemudoma pošljejo naročnino za prvo polletje, ker tudi mi imamo tiskarno še mnogo poplačati.

Zaradi raznih vzrokov, nismo mogli izdati zadnje številke. Na mnoga vprašanja danes leto odgovarjamo, da bomo po vsej moči skrbeli za izdavanje lista, ako bomo dobili za uredovanje sposobnega moža. Nadejamo se, da se stvari uredé do prihodnjega lista.

Lastništvo „Soče.“

Izid volitev na Goriškem. Izvoljeni so sledeči državni poslanci:

a. za kmetijske slovenske občine: gospod And.

vit. Winkler c. kr. dvorni svetovalec in deželnega glavarja namestnik;

b. za laške kmetijske občine: theol. prof. Dr. Valussi.

c. za mesta in trge: gospod grof Fr. Coronini-Cronberg, predsednik c. kr. kmetij društva v Gorici.

d. za veliko posestvo: gospod Dr. Al. vitez Pajer-Monriva, deželni glavar v Gorici.

Zahvala. Vsim onim gospodom narodnim volilcem, ki so pri državnozborni volitvi dne 30. p. m. za me glasovali, izrekam najsrčnišo zahvalo. V Gorici 6. juli-ja 1879.

Franjo Povše.

Visoko c. k. ministerstvo za uk in bogostastje je s častitim ukazom od 31. maja t. l. št. 6494 dovolilo, da naj se ustanovi za šolsko leto 1879/80 na Proseku pripravljavni razred za dljake slovenske narodnosti, kateri mislijo, potem ko so doveršili ta razred obiskovati eno nemških srednjih šol v Trstu. Dan, na kateri se odpre ta pripravljavni razred, se da na znanje ob svojem času s posebnim oznanilom.

Vabilo k besedi, katero napravi bovška narodna čitalnica 13. juli-ja 1879. v gostilni „pri pošti“. Program: 1. Petje. 2. Igra. 3. Petje. 4. Deklamacija. 5. Petje. 6. Igra. 7. Petje. Po besedi ples. Vstopnina k besedi 20 kr. Za otroke 10 kr. Sedež 10 kr. Vstopnina k plesu za moške 80 kr. Začetek besede 8 1/2 zvečer. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

Huda nevihta. Dne 2. juli-ja zvečer je bila po vipavski dolini huda nevihta, tresk in grom. Okoli 9. ure je tresčilo v eno hišo v Oseku pod Cavnom, ter je takoj ubilo pridnega hišnega gospodarja Jan. Badaliča pri ognjišču, njegovo ženo je pa omotilo, pa vendar uže ozdraviti. Zapustil je ubogi revež, ki je nedavno prišel iz Hercegovine, 5 nepreskrbljenih otrok. Zopet ena zgodba, ki nam pravi: „Bodite pripravljivi, ker ne veste ne dneva no ure, kedaj Gospod po vas pride.“

Iz Škofje Loke se nam poroča, da so tolovaji vlomili v dr. Kraussevo stanovanje v Gradu še predno je prišel domu, ter tam ga za vratni čakali. Ko zvečer okoli enajstih pride domu, ga vdari tolovaj za vratni čakajoč z železno iglo, kakoršne so za voz, po glavi, potem mu pobere ključe in poišče še tistega od sodnijske kase. To potem neso z grada in jo zunaj odpro. Vzeli so nekaj čez 600 gld. gotovine, hranilnične knjige pa vse pustili. Vse kaže, da so bili taki, katerim je bil ves grad znan. Sodnija dozda nekí še nima nobenega zanesljivega sledu hododelnikov, vsaj se ni mogla nikogar prijeti. Dr. Krauss ima čepinjo prebito, k zavednosti je prišel, a težko da bi ostal živ. O dogodbi nima prav nobenega spomina. SI.

Kopersko učiteljsiše. Za izpit zrelosti se je oglasilo lepo število maturantov in sicer: 28 gojenec 4. leta tukajšnjega, 2 lansko leto reprobirana in 4 vnanji. Po narodnosti jih je 18 Slovencev, 2 Hrvat in ostali Italijani. Pismene skušnje so se pričele 1. juli-ja in ustnene bodo 15. t. m. Po zrelostnej skušnji so skušnje treh prvih tečajev. Slovenci dobé letos mnogo dobrih učiteljskih moči. Šolsko leto končamo z 31. julijem. Težkim srcem se bodemo takrat poslovili od dobrih in izurjenih pevcev, ki nas letos zapustijo, apajmo pač, da se najde dober naraščaj! Vročina je tu grozna in tudi komarjev nam ne primanjkuje.

Poziv na drugi tečaj slavjanskega almanaha. „Slavjanski almanah,“ ki je šel letos pervikrat v goste na sever i na jug med brate Slavjane, sprejet je bil povsod nepričakovano prijazno. Razni veljavni listi, politični i beletristični, razgovarjali so se v tej knjigi enako dobrohotno i ugodno. Tudi oni, kateri so ostro sodili, odobraval so namen „almanahov,“ hvallili i priporočevali so nadaljnje izdajanje „slavjanskega almanaha.“

Tako ugodno pripoznavanje je napotilo izdatelja i urednike na izdajo drugega letnika „slavjanskega almanaha.“

Perva skerb pri tem delovanji nam bode, da se doseže namen „almanahov“ vedno popolniše. Na to stran nam bodo v prid lastne skušnje pri prvem letniku i premišljeni soveti, katere so nam dali presojevalci v javnih listih.

„Almanahu“ je dana velika naloga, ker želi seznaniti občinstvo z obliko i z duhom, ki se kaže v raznih jezikih slavjanskega plemena. Ali poleg tega pervega i najsplošnejšega namena hoče „almanah“ podajati čitateljem take snovi, ki osvetljujejo posebnosti slavjanskih narodnosti.

Zato je za „almanah“ samo tako gradivo pripravno, ki v leposlovnih, če tudi prav kratkih izdelkih označuje mišljenje i čutjenje dotičnih narodov, dalje ki v znanstvenih sestavkih opisuje specifične kulturne strani bodisi občaslavjanske, bodisi take, ki so samosvojstva posameznih slavjanskih vej.

Samo po taki poti utegne tudi mala knjiga v velikosti i osnovi „slavjanskega almanaha“ zares po-

speševati duševno spoznavanje slavjanskih narodov. Po taki poti primerjamo različnosti slavjanske med seboj, utorjamo dobre posebnosti ter jih sprejemljemo drug od drugega, kajti noben slavjanski narod ni tako popoln, da ne bi mogel pridobiti na kako stran duševno pri sorodnem narodu.

Po tem je čisto naravno, da vsak pisatelj, ako je Slavjan, pospešuje medsebojno spoznavanje slavjanskega duha. I v tem določenem smislu obračamo se na korist Slavjanstva do pisateljev vseh slavjanskih narodnosti, da nam pošiljajo svoje umotvore i znanstvene izdelke.

Slavjansko občinstvo pa prosimo, naj se obilno oglašajo za zabavo i poduk zares slavjanskega duha. Najprej je potreba, da se spoznavamo ter se učimo po naravni poti z gradivom v roki izražati sočutje do sobratov.

Z obilim naročilom pa je slednjič izdatelju mogoče skrbeti ne samo za dobro, ampak tudi razmerno debelo i v obliki lepo knjigo.

Knjiga bode obsegala, kakor je iz namena razvidno, kolikor mogoče v vseh slavjanskih pisnih jezikih okoli 24 pol leposlovne i znanstvene stvarine z razmerno enakim prostorom za vsak slavjanski narod. Cena ji bode, kakor vlni, za predplačnike 1 gl. 20 n., za književno tergovstvo pa 1 gl. 60 n. Naročevanje se bode sklenilo koncem leta. Knjiga pa izide začetkom novega leta.

Spisi i novci naj se blagovoljno pošiljajo po naslovu: Radivoj Poznik, Wienu, VIII. Florianigasse 17. France Podgornik. Radoslav Pukl.

Radivoj Poznik.

Tržno poročilo.

V Terstu dne 7. julija.

V obče je kupčija prav mlahova, kajti pri sedanjih negotovosti na političnem obnebnju spekulacija tako nijma prave podlage; nadalje je vsako leto ob tem čas za kupčije „Saison merite“; vsi trgovski posli našega trga omejeni so na pičle naročbe iz notranjih dežel.

Kava.—Fine sorte se držé uže dolgo časa trdno in nij skoro misliti na znižanje cen; nižje kakovosti, posebno pa Rio, dobivajo se pa po tako nizkih cenah, da je skoro opravičeno mnenje, da morejo cene kaj poskočiti, kakor hitro začne dohajati kaj več naročeb iz notranjih dežel. Sicer pa so došla tudi sporočila iz krajev, od kder dohaja kava, da so tam cene trdnješe postale.—

Cene kave so sledeče: Rio najnižje baže f. 55 do 65, Rio srednje baže f. 65 do f. 70.—Fina f. 72 do 76, najfinjša f. 80 do 84.: Bahia f. 72 do 75; Santos f. 73.—f. 805, Java f. 98.—f. 100, Malabar native fina f. 94.—f. 100, Ceylon native f. 86.—f. 100, Ceylon plant. srednje fina f. 112.—f. 120, fina f. 125.—f. 135, najfinjša f. 136.—f. 145, Perl f. 148.—f. 150, Moka f. 116.—f. 124, sladka škorja f. 60.—f. 65, po f. 40.—f. 46.—

Olje.—Fine sorte namizne poskočile so v zadnjem času prav hitro in izdatno, vsled tega so nekoliko više postale cene tudi nižjih sort, to je, jedilnega olja; denes je trg gledé tega blaga bolj miren in težko bodo cene tako hitro še kaj poskočile.—

Jedilno olje stane f. 40—44, fino in najfinjše f. 46.—f. 49, namizno srednje f. 58.—f. 60, fino f. 63.—f. 64, najfinjše f. 66.—f. 68.

Sadje.—Rožiči f. 7.50.—f. 9.50, Fige v vencih f. 21, Fige v sodih f. 20, Mandlji f. 98.—f. 100, Pomeranče f. 6, Limoni f. 6, Rozine f. 22.—f. 26, Cvebe f. 22.—25, Opaša ali grozdice f. 17.50.—19.—

Razno blago.—Rum pravi Jamaica f. 1.25.—f. 2.—Liter vino cipersko f. 38.—f. 63 hektoliter, Malaga f. 11.—f. 14 aroba; Žveplo sicilsko v kosih f. 7.—f. 7.50, zmljeto f. 8.50.—f. 9.50.—Te cene razumejo se za 100 K.o (kder nij naznanjena mera) v tukajšnjem magazinu za ročno plačilo z odbitkom 20/0, ali pa na 3 mesečne menjice brez odbitka.—

Riž.—Vsled povodnji na Italijanskem poskočila je nekoliko cena ital. Rižu in tudi na Angležkem izkoristujejo ta slučaj s tem, da držé visoko tudi indijske sorte. Tendenca je trdna z nagibom k porastanju. Italijanski Riž ord. f. 19, srednji f. 20, polfin f. 11, fin 22, najfinjši f. 23. Rangoon I. verste f. 17, druge verste f. 16.—

Špeh in mast, katero blago je bilo še pred ne dolgo zanemarjeno, porastlo je v zadnjem času nekoliko in ker so na Angležkem cene jako trdne in stanovitne, je prav lahko mogoče, da oboje, špeh in mast, še kaj poskoči.—Denes se tudi tukaj cene nagibajo k porastanju in so denašnje cene še zmerom jako vabljuje za kupce.—Špeh debel po 10—14 kosov v zaboju brezmeren f. 36.—f. 39, po 18 do 20 kosov f. 31.—f. 35, mast Bancroft najfinjša f. 45.—f. 46, Wilcox I. a f. 41.—f. 42, Loj f. 43.—44.—

Petrolij je tako močno padel v ceni, da tako nizkih cen dozdaj še nijmo nikoli imeli. Denes velja Petrolij v sodih f. 11, za previdenje v mescih septemb., oktober, november, december f. 10.50.—f. 10.75. Na

ta kup menijo mnogi da ne more biti nevarnost za zgubo.—

Domači pridelki.—V tem blagu je prav malo opravila, vsa prodaja je omejena na lokalno potrebo. Fižol cukrenec (koks) f. 8.50.—f. 9. bel f. 8.50, bohinec ali ribniški f. 8, mešan f. 6.—Maslo lepo naravno I. verste f. 75.—f. 80, Konoplje f. 18.—f. 19, Prosó f. 10.—Vse te cene razumejo se za 100 kilo v tukajšnjem magazinu proti točnem plačilu brez odbitka. Milesich & Dolenc.

P. S. Colnina znese: od Kave in Popra f. 24, od Olja f. 2.40, od Rožičev f. 2, od Rozin Cveb, Opaše f. 6., od Ruma f. 24, od Limonov f. 4, od Fig f. 5, od Riža f. 1, od Špeha in Masti f. 8, od petrolija f. 3.—

Naznanilo.

Čast nama je, naznanjati Vam, da — ker je nehala firma Jos. Pipan & Comp., katere odgovorna družabnika in kapitalista sva bila podpisana.—osnovala sva na prav taki podlagi in z enakim delokrogom novo trgovsko hišo pod firmo:

MILESSICH & DOLENC.

Razpolagava čez kapital, ki odgovarja taki trgovini, imava tudi potrebne kupčijske znanosti in skušnje, kar vse nama daje pogum, da sl. občinstvu ponujava svojo poslužbo na tem trgu.

Trst 1 julija 1879 MILESSICH & DOLENC.

Dunajska borza.

	10 julija
Enotni drž. dolg v bankovcih	66 gl. 65 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	68 „ 35 „
Zlata renta	78 „ 30 „
1860 drž. posojilo	126 „ 25 „
Akeije narodne banke	822 „ — „
Kreditne akcije	264 „ 25 „
London	116 „ — „
Srebro	— „ — „
Napol.	922 „ 23 „
C. kr. cekini	54 „ 85 „
Državne marke	— „ — „

Pomladanski cenik

največe, najbolje preskrbljene zaloge narejenih oblok

Ignacija Steiner-ja

v Gorici, v Raštelu št. 292, samo nasproti Glesič-eve sladornice.

Določene cene:

Popolne vol. obleke za dečke gl. 2.05 do 7.40; popolne vol. obleke za gospode gl. 10.20 do 27.60; Vol. saca po najnov. modi gl. 5.55 do 9.45; hlače 3.10 do 9.35; hlače in oprsnik gl. 5.10 do 12.75; površna suknja gl. 8.60 do 22.80; črne salonske suknje iz paruviena gl. 14.55 do 23.75; bonjour gl. 8.50 do 16.90; oprsnik iz piketa gl. 2.55 do 4.70.

Posebnosti: dežni plašči iz kavčuka; spalne suknje za gospode, lovske suknje, paletoti za gospé itd.

Vsako oblačilo se dovrši po najnovjši modi in jako solidno.

Tudi naročila po poslani meri se točno oskrbujejo.

Učiteljske službe.

U ovom školskom kotaru jesu izpražnjene sledeće službe:

1. učitelja III. verste na jednorazrednoj školi u Brezovici, sa slovenskim učnim jezikom;
2. učitelja III. verste na jednorazrednoj školi u Tatreh, sa slovenskim učnim jezikom;
3. učitelja III. verste na jednorazrednoj školi u Rukavcu, sa hrvatskim učnim jezikom;
4. podučitelja na trirazrednoj mužkoj školi u Kastvu sa hrvatskim učnim jezikom; i
5. učiteljice III. verste na jednorazrednoj

ženskoj školi u Jelšanah sa slovenskim učnim jezikom.

Sa ovimi službami so združeni dohodci temeljeni zemaljskim zakonom za Istru od 3. novembra 1874. odnosno od 10. decembra 1878, po kojem oni koji traže za podeljenje prositi, imadu redno dokumentirane molbenice; ako su jurve u službi, tragom predpostavljene oblasti, ako jošte ne služe, ravnim putem do 15. augusta t. g. na ovo c. k. kotarsko školsko vječe odpremiti.

C. K. KOTARSKO ŠKOLSKO VJEČE
Voloska, 7. julija 1879.

SMODNIK

se prodaja pri novem mostu.
A. BOLKO.

Strežaji

za bolnike se sprejmejo v občni bolnišnici čast. usmiljenih bratov v Gorici.

SKORAJ ZASTOJ!

Od konkurzne uprave nedavno na nič prišlo veliko angleško fabrike za britanija-srebro dobili smo nalog, da naj vse pri nas v zalogi ležeče blago od britanija-srebra za majhno povračilo voznine in 1/4 dela plače delavske, podarimo.

Proti vposlanju svote novece, ali pa tudi proti povzetju pri vsakej reči določeno ceno le kot povračilo voznine od Angleške do Dunaja in kot neznačni del delavske plače, dobi vsakdo sledeče za četrti del realne vrednosti, skoraj zastoj.

- 6 kom. žlic za jedi od britanija-srebra, in 6 kom. enacih žlic za kavo, skupaj 12 komadov, stale so preje gl. 6, zdaj pa vseh 12 komadov skupaj gl. 1.85
 - 6 „ namiznih nožev od britanija-srebra, z angleškimi ostrinami od jekla, nadalje 6 kom. enacih vilic, skupaj 12 komadov, ki so prej veljali gl. 9, zdaj vseh 12 kom. skupaj gl. 3.10
 - 1 zajemalec za mleko, teške kvalitete, prej gl. 3, zdaj gl. —.70
 - 1 zajemalec za juho, najtežje vrste, od najboljše britanija-srebra, preje gl. 4, zdaj gl. 1.10
 - 6 podstavkov za nože od britanija-srebra, preje gl. 2, zdaj gl. —.65
 - 1 klešče od britanija-srebra za sladkor, preje gl. 1, zdaj gl. —.30
- Kazen tega so elegantne namizne svečnike, par gl. 1.—, 2.—, 2.50, 3.—; tase, a kr. 50, 75, 80, gl. 1.—, 1.40; vrčki za kavo, a gl. 2.—, 2.50, 3.—, 4.—; sladkorne pušice, a gl. 2.—, 2.80, 3.—, 5.50, 7.—; sladkorne sipnice, a kr. 25, 40, 75, 90, gl. 1.—; karafundelj za kis in olje, a gl. 2.50, 2.80, 3.50, 4.75, 5.—; pušice za surovo maslo, a kr. 75, 95, gl. 1.70, 2.80, 3.25, 4.—; čaše za juho s podstavkom, a gl. 1.60, 2.50, 3.—

Neverjetno po ceni!

in za vsako gospodinjstvo posebnega priporočanja vredna je sledeča sklad, obstoječa iz 33 komadov praktičnih, ter izvrstno izdelanih stvari, narejenih iz najfinjšega britanija-srebra za neverjetno malo ceno le gl. 6.45 in sicer:

- 6 kom. vrlo dobrih namiznih nožev, z ročnikom od britanija-srebra s pravo angleškimi srebrno-jeklenimi ostrinami.
- 6 „ jako finih vilic, britanija-srebro, iz jednega kosa.
- 6 „ teških žlic za jedi od britanija-srebra.
- 6 „ žlic za kavo od britanija-srebra, najboljše kvalitete.
- 1 masivni zajemalec za mleko od britanija-srebra.
- 1 teški zajemalec za juho od brit. srebra.
- 6 kom. podstavkov od brit. srebra za nože.
- 1 izvrstna klešče od brit. srebra za sladkor.

33 kom. Vse te reči so izdelane iz najfinjšega britanija-srebra, ki je na celem svetu jedina kovina, katere ostane večno bela, in se od pravega srebra tudi po 20 letnem rabljenju ne more razločiti, za kar se garantuje.

Naj se tedaj vsakdo z naročili kolikor mogoče pohiti, ker pri tako izrednej cenosti se bo kmalu vse prodalo.

Naslov in jedini kraj za naročila v c. k. avstro-ogerskih provincijah:

General-Depot der Britannia-Silber-Fabriken:
Blau et Kann, Wien, I. Elisabethstrasse Nr. 6.